

2. इतिहास लेखन : भारतीय परंपरा

- प्र. 1) दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण करा.
- 1) भारतामध्ये लेखनकला इसवी सनापूर्वी ----- शतकापासून अस्तित्वात असावी.
- 1) पाचव्या
 - 2) सातव्या
 - 3) तिसऱ्या
 - 4) चौथ्या
- 2) भारतातील ऐतिहासिक स्वरूपाचे सर्वाधिक प्राचीन लिखित साहित्य ----- च्या स्वरूपातील आहे.
- 1) कोरीव लेखांच्या
 - 2) हस्तलिखितांच्या
 - 3) लघुचित्रांच्या
 - 4) काष्ठशिल्पांच्या
- 3) भारतात प्राचीन लिखित साहित्याची सुरुवात ----- च्या काळापासून होते.
- 1) सम्राट चंद्रगुप्त मौर्य
 - 2) सम्राट अशोक
 - 3) राजा बिंबिसार
 - 4) सम्राट विक्रमादित्य
- 4) कवी बाणभट्ट याने ----- हे संस्कृत काव्य लिहिले.
- 1) मेघदूत
 - 2) हर्षचरित
 - 3) आदिपुराण
 - 4) भावार्थदीपिका
- 5) हर्षचरित हे संस्कृत काव्य ----- या कवीने लिहिले.
- 1) कालिदास
 - 2) बाणभट्ट

- 3) मुकुंदराज
- 4) जयदेव
- 6) कल्हण याने ----- हा ग्रंथ लिहिला.
 - 1) विवेकसिंधू
 - 2) गीतगोविंद
 - 3) राजतरंगिणी
 - 4) सिद्धान्त शिरोमणी
- 7) राजतरंगिणी हा ग्रंथ ----- च्या इतिहासावरील ग्रंथ आहे.
 - 1) काश्मीर
 - 2) महाराष्ट्र
 - 3) गुजरात
 - 4) आंध्र
- 8) मुघल साम्राज्याचा संस्थापक ----- होय.
 - 1) अकबर
 - 2) पैगंबर
 - 3) बाबर
 - 4) औरंगजेब
- 9) बाबराने ----- हे आत्मचरित्र लिहिले.
 - 1) अकबरनामा
 - 2) हुमायूँनामा
 - 3) तुझुक-इ-बाबरी
 - 4) ऐन-इ-अकबरी
- 10) अकबरनामा हा ग्रंथ ----- याने लिहिला.
 - 1) अबुल फजल
 - 2) दारा शुकोह
 - 3) बाबर
 - 4) झियाउद्दीन बरनी

11) कृष्णाजी अनंत सभासद यांनी ----- ही बखर लिहिली.

- 1) भाऊसाहेबांची बखर
- 2) सभासद बखर
- 3) पानिपतची बखर
- 4) होळकरांची कैफियत

12) सभासद बखर यातून ----- कारकिर्दीची माहिती मिळते.

- 1) संभाजी राजांच्या
- 2) शिवाजी महाराजांच्या
- 3) शहाजहानच्या
- 4) शहाजीराजांच्या

13) सभासद बखर ही ----- च्या कारकिर्दीत लिहिली.

- 1) छत्रपती राजाराम महाराजांच्या
- 2) छत्रपती संभाजी महाराजांच्या
- 3) पेशवे माधवरावांच्या
- 4) पेशवे पहिले बाजीराव यांच्या

14) भाऊसाहेबांची बखर या बखरीत ----- च्या लढाईचे वर्णन आहे.

- 1) बक्सार
- 2) पुरंदर
- 3) पानिपत
- 4) सिंदखेड

15) भारतीय पुरातत्त्व सर्वेक्षण खात्याचे पाहिले सरसंचालक ----- हे होते.

- 1) लॉर्ड बेटिंग
- 2) क्लार्क
- 3) वॉरन हेस्टिंग्स
- 4) अलेक्झांडर कनिंगहॅम

16) ----- यांच्या कारकिर्दीत हडप्पा संस्कृतीचा शोध लागला.

- 1) जॉन मार्शल
- 2) लॉर्ड डलहौसी
- 3) अॅलन ह्यूम
- 4) लॉर्ड कर्झन

17) जेम्स मिल याने ----- हा ग्रंथ लिहिला.

- 1) द हिस्टरी ऑफ ब्रिटिश इंडिया
- 2) द हिस्टरी ऑफ इंडिया
- 3) द हिस्टरी
- 4) द इंडिया

18) माऊंट स्टुअर्ट एलफिन्स्टन याने ----- हा ग्रंथ लिहिला.

- 1) द हिस्टरी ऑफ ब्रिटिश इंडिया
- 2) द हिस्टरी ऑफ इंडिया
- 3) द हिस्टरी
- 4) द इंडिया

19) 'ए हिस्टरी ऑफ द मराठज्' हा ग्रंथ ----- याने लिहिला.

- 1) जेम्स ग्रँट डफ
- 2) जेम्स मिल
- 3) कर्नल टॉड
- 4) विल्यम विल्सन हंटर

20) कर्नल टॉडने ----- इतिहास लिहिला.

- 1) महाराष्ट्राचा
- 2) राजस्थानचा
- 3) उत्तरप्रदेशचा
- 4) गुजरातचा

21) सर विल्यम जोन्स यांनी ----- येथे एशियाटिक सोसायटीची स्थापना केली.

- 1) कोलकत्ता
- 2) मुंबई
- 3) दिल्ली
- 4) मद्रास

22) फ्रेडरिक मॅक्सम्युलर यांनी ----- या संस्कृत ग्रंथाचा जर्मन भाषेत अनुवाद केला.

- 1) बुधभूषण
- 2) हितोपदेश
- 3) अथर्ववेद
- 4) रामायण

23) ----- यांनी मराठी भाषेतून लेखन केले.

- 1) महादेव गोविंद रानडे
- 2) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर
- 3) मॅक्सम्युलर
- 4) वि.का.राजवाडे

24) ब्रिटिशांविरुद्धच्या स्वातंत्र्यलढ्याला ----- या पुस्तकाने प्रेरणा दिली.

- 1) द इंडियन वॉर ऑफ इन्डिपेन्डन्स 1857
- 2) द राईज ऑफ द मराठा पॉवर
- 3) द हिस्ट्री ऑफ इंडिया
- 4) केंब्रिज हिस्ट्री ऑफ इंडिया

25) भारतीय कम्युनिस्ट पक्षाच्या संस्थापक सदस्यांपैकी ----- हे एक होते.

- 1) रामशरण शर्मा
- 2) दागोदर कोसंबी
- 3) श्रीपाद अमृत डांगे
- 4) शरद पाटील

26) प्रिमिटिव्ह कम्युनिझम टु स्लेव्हरी हे पुस्तक ----- यांनी लिहिले.

- 1) रामशरण शर्मा
- 2) दामोदर कोसंबी
- 3) श्रीपाद अमृत डांगे
- 4) शरद पाटील

27) शूद्रातिशूद्रांचा इतिहास असलेले गुलामगिरी पुस्तक ----- यांनी लिहिले.

- 1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- 2) रणजित गुहा
- 3) महात्मा फुले
- 4) दामोदर कोसंबी

28) 'द अनटचेबल्स' हा ग्रंथ ----- यांनी लिहिला आहे.

- 1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- 2) रणजित गुहा
- 3) महात्मा फुले
- 4) दामोदर कोसंबी

29) ----- हे ताराबाई शिंदे यांचे पुस्तक भारतातील पहिले स्त्रीवादी लेखन समजले जाते.

- 1) द हायकास्ट हिंदु वुमन
- 2) स्त्रीपुरुष तुलना
- 3) स्मृतीचित्रे
- 4) क्रॉसिंग थेशोल्डस

30) स्त्रीपुरुष तुलना हे पुस्तक इ.स. ----- मध्ये प्रसिद्ध झाले.

- 1) इ.स. 1882
- 2) इ.स. 1888
- 3) इ.स. 1900
- 4) इ.स. 1904

31) पंडिता रमाबाई यांचे 1888 मध्ये ----- हे पुस्तक प्रसिद्ध झाले.

- 1) द हायकास्ट हिंदु वुमन
- 2) स्त्रीपुरुष तुलना
- 3) स्मृतीचित्रे
- 4) क्रॉसिंग थेशोल्डस

32) द हायकास्ट हिंदु वुमन हे पुस्तक ----- यांनी लिहिले.

- 1) ताराबाई शिंदे
- 2) पंडिता रमाबाई
- 3) डॉ. आनंदी जोशी
- 4) लक्ष्मीबाई टिळक

प्र. 3) पुढील तक्ता पूर्ण करा.

- 1) बाणभट्ट -----
- 2) ----- राजतरंगिणी
- 3) झियाउद्दिन बरनी -----
- 4) ----- तुझुक-इ-बाबरी
- 5) अबुल फजल -----
- 6) कृष्णाजी आनंद सभासद -----
- 7) ----- जेम्स मिल
- 8) ----- माऊंट स्टुअर्ट एलफिन्स्टन
- 9) ----- ए हिस्टरी ऑफ द मराठाज्
- 10) कर्नल टॉड -----
- 11) ----- हिंदुस्थानचा द्विखंडात्मक इतिहास
- 12) न्या. महादेव गोविंद रानडे -----
- 13) ----- द इंडियन वॉर ऑफ इन्डिपेन्डस (1857 चे स्वातंत्र्यसमर)
- 14) ----- प्रिमिटिव्ह कम्युनिझम टु स्लेव्हरी
- 15) महात्मा जोतीराव फुले -----
- 16) ----- द अनटचे बल्स

- 17) ----- द हाय कास्ट हिंदू वुमन
- 18) ----- रायटिंग कास्ट, रायटिंग जेंडर
- 19) मीरा कोसंबी -----

प्र. 4) पुढीलपैकी चुकीची जोडी दुरुस्त करुन पुन्हा लिहा.

- 1) 1) बाणभट्ट -हर्षचरित्र
- 2) कल्हण - राजतरंगिणी
- 3) अबुल फजल - तारीख-इ-फिरुजशाही
- 4) बाबर - तुझुक-इ-बाबरी
- 2) 1) सभासद बखर - शिवरायांच्या कारकिर्दीची माहिती
- 2) भाऊसाहेबांची बखर - पानिपतच्या लढाईचे वर्णन
- 3) होळकरांची कैफियत - होळकरांचे घराणे व त्यांच्या योगदानाची माहिती
- 4) पानिपतची बखर - विविध लढायांचे वर्णन
- 3) 1) अलेक्झांडर कनिंगहॅम - भारतीय पुरातत्त्व सर्वेक्षण खात्याचे सरसंचालक
- 2) जॉन मार्शल - ग्रीक संस्कृतीचा शोध
- 3) अबुल फजल - पूर्वग्रहविरहित व वास्तववादी संशोधन पद्धती
- 4) झियाउद्दिन बरनी - इतिहासलेखनाच्या हेतूमध्ये स्पष्टता
- 4) 1) जेम्स मिल - राजस्थानचा इतिहास
- 2) माऊंट स्टुअर्ट एल्फिन्स्टन - द हिस्टरी ऑफ इंडिया

- 3) जेम्स मिल - राजस्थानचा इतिहास
- 4) माऊंट स्टुअर्ट एल्फिन्स्टन - द हिस्टरी ऑफ इंडिया
- 5) 1) जेम्स मिल - द हिस्टरी ऑफ ब्रिटिश इंडिया
2) कर्नल टॉड - राजस्थानचा इतिहास
3) जेम्स ग्रँड डफ - ए हिस्टरी ऑफ द हिंदूज
4) माऊंट स्टुअर्ट एल्फिन्स्टन - द हिस्टरी ऑफ इंडिया
- 6) 1) वसाहतवादी इतिहासलेखन - केंब्रिज हिस्टरी ऑफ इंडिया
2) प्राच्यवादी इतिहासलेखन - ऋग्वेदचा जर्मन भाषेत अनुवाद
3) राष्ट्रवादी इतिहासलेखन - विष्णुशास्त्री चिपळूणकरांपासून प्रेरणा
4) स्वातंत्र्योत्तर काळातील इतिहासलेखन - वंचिताना व स्त्रियांना प्रगतीपासून वगळले.
- 7) 1) वसाहतवादी इतिहासलेखन - भारतीय संस्कृतीच्या गौण दर्जाबाबत लेखन
2) प्राच्यवादी इतिहासलेखन - वैदिक वाङ्मय व संस्कृत साहित्याच्या अभ्यास
3) राष्ट्रवादी इतिहासलेखन - भारतीयांची आत्मजाणीव जागृत करण्याकडे कल
4) स्वातंत्र्योत्तर काळातील इतिहासलेखन - वास्तवाला डावलून अतिरंजित लेखन करण्याकडे कल